

Doping na Tour de France

Hřebíčková Helena

O cyklistice je známo, že patří mezi fyzicky nejnáročnější sporty a Tour de France je nejtěžším cyklistickým závodem, jehož vítěz získává prakticky nehynoucí slávu.

Není tedy divu, že historie tohoto závodu se jen hemží dopingovými hříšníky i oběťmi dopingu. Už ve 20. a 30. letech minulého století dopovali cyklisté kokain. První případy dopingu na Tour de France se objevily v šedesátých letech minulého století, kdy začala éra amfetaminů, látek stimulujících centrální nervový systém. Nejznámější obětí užívání amfetaminu byl Brit Tom Simpson, který zemřel při stoupání na slavný Mont Ventoux během vrchařské etapy na Tour v roce 1967. Ampule amfetaminu byly nalezeny v jeho dresu...

Obrovský skandál se rozpoutal v roce 1998, kdy bylo zajištěno auto stáje Festina napěchované zakázanými látkami včetně erythropoetinu (EPO), tkáňového hormonu stimulujícího tvorbu červených krvinek nezbytných pro přenos kyslíku. Od tohoto roku se s dopingovými hříšníky roztrhl pytel, mezi nejslavnější jména na tomto seznamu patří Christophe Moreau, svého času leader stáje Credit Agricole, dále Stefano Garzelli, leader stáje Caldirola, nebo Španěl Igor Gonzales di Galdeano.

A samozřejmě jména z nedávné doby Američan Floyd Landis, poslední vítěz Tour, mistři světa Belgičan Museeuw nebo Brit Millar, Bjarne Riis, vítěz Tour z roku 1996, nebo Marco Pantani, Erik Zabel či Richard Virenque. V podezření je stále Jan Ullrich, dopoval pravděpodobně i pětinasobný vítěz Tour ze 60. let minulého století Jacques Anquetil, který prohlásil, že Tour se na minerálku nejezdí a kvůli odmítnutí podrobit se dopingovému testu mu nebyl uznán světový rekord v hodinovce. K promyšlenému užívání dopingu se přiznal sedminásobný vítěz Tour Lance Armstrong, který tento podvod přivedl k dokonalosti.

Málokdo dnes věří, že světová cyklistika se ještě někdy očistí..

Lance Armstrong

V roce 2012 Antidopingová agentura USA (USADA) obvinila Armstronga z užívání nedovolených a zakázaných podpůrných prostředků. Doping mu byl prokázán a přišel o všech sedm titulů z Tour de France vítězi závodu z let 1999–2005 se však zpětně nestali druží v pořadí Zülle (1999), Ullrich (2000, 2001, 2003), Beloki (2002) a Basso (2005), kteří rovněž mají dopingovou minulost, a Kloden (2004).

Armstrong reagoval podáním žaloby na USADA, podle které agentura porušuje ústavní právo sportovců na spravedlivý proces a nemá pravomoc vést tento případ. Travis Tygart, ředitele USADA, pak obvinil z osobní msty. Jeho žaloba byla vzápětí zamítnuta, neboť soudce Sam Sparks ji označil za snahu získat veřejné mínění na svou stranu. Doslova prohlásil: „Tento soud nevyjde vstříc Armstrongově touze po publicitě, očerňování a prospěchářství pročitáním osmdesáti – z větší části zbytečných – stránek, které obsahují mizivé množství informací souvisejících s jeho případem.“ Armstrong reagoval podáním nové žaloby, která byla oproti původní zredukována z 80 na 25 stran. I nadále v ní tvrdí, že USADA poškozuje jeho ústavní práva a nemůže jej obviňovat a sankcionovat.

Dne 23.srpna.2012 Armstrong na svém webu prohlásil, že už nemá sílu dál bojovat s USADA. Agentura následně oznámila, že Armstrongovi odebere všech sedm titulů z Tour de France. Rozhodnutí USADA potvrdila Mezinárodní cyklistická unie (UCI) dne 22.října.2012. Pat McQuaid, její šéf, doslova prohlásil: „Pro Lance Armstronga není v cyklistice místo. ... UCI se nebude odvolávat proti zprávě Americké antidopingové agentury (USADA), potvrzujeme její závěry a zbavujeme Armstronga všech jeho titulů.“

14.ledna 2013 natočila Oprah Winfreyová s Armstrongem rozhovor pro svou talk show a ještě před jejím odvysíláním potvrdila informace médií, že cyklista v rozhovoru poprvé připustil, že užíval zakázané látky. Armstrong se stejný den také omluvil zaměstnancům nadace Livestrong, jíž byl dlouhá léta hlavním reprezentantem. V rozhovoru s Winfreyovou Armstrong mj. přiznal, že během svých sedmi vítězství na Tour používal zakázané látky, že používání dopingu považoval za normální a že byl hnán touhou po vítězství. Přiznal také, že šikanoval lidi, kteří již dříve na jeho dopování upozorňovali. Bývalou masérku týmu Emmu O'Reillyovou například označil za prostitutku a alkoholičku, o Betsy Andreuové, manželce svého týmového kolegy Frankieho Andreua, zase prohlásil, že je šílená a děvka. Po jeho přiznání jej kritizovala celá řada osobností.

Bral nepovolené prostředky ke zlepšení sportovního výkonu. Užíval krevní doping EPO a krevní transfuze. Dopeval na Tour de France, kterou ovládl v letech 1999 až 2005. S dopingem začal v začátcích své kariéry, kdy bral hormon kortizon. Ne, bez dopingu podle něj nelze na Tour de France uspět.

S EPO sportovec, který si v minulosti kromě úspěchů na trati získal srdce fanoušků po celém světě i díky úspěšnému boji s rakovinou varlat, prý začal v polovině 90. let minulého století. "Mým koktejlem bylo jenom EPO, transfúze a testosteron, jehož braní mi paradoxně přišlo ospravedlnitelné, protože

jsem ho kvůli své minulosti, kvůli rakovině varlat, měl málo," řekl Armstrong. Uvedl také, že při svém comebacku v letech 2009 až 2011 již nedopoval.

Armstrong kvůli dopingu čelí řadě žalob a také nebude pozván na dojezd Tour v Paříži (2013), kam jsou tradičně zváni všichni cyklisté, co dokázali v minulosti závod dokončit. O tituly již před časem přišel. Dostal také doživotní distanc v cyklistice.

Sportovec kvůli přiznání čelí několika žalobám. Nejvážnější je obvinění bývalého stájového kolegy Floyda Landise ze zpronevěry milionů dolarů od americké pošty, tehdejšího sponzora týmu. K němu by se měly podle zámořských médií připojit i federální úřady, které původně vyšetřování před necelým rokem zastavily. Pokud by soud Armstrongovu vinu uznal, mohla by americká vláda požadovat odškodné až 100 milionů dolarů.

Dopující vs. čisté vítězové Tour de France

Tučně jsou uvedeni vítězové, kteří byli usvědčeni z dopingu

1980 **Joop Zoetemel**

1981 Bernard Hinault

1982 Bernard Hinault

1983 **Laurent Fignon**

1984 **Laurent Fignon**

1985 Bernard Hinault

1986 Greg LeMond

1987 Stephen Roche

1988 Pedro Delgado

1989 Greg LeMond

1990 Greg LeMond

1991 Miguel Indurain

1992 Miguel Indurain

1993 Miguel Indurain

1994 Miguel Indurain

1995 Miguel Indurain

1996 **Bjarne Riis**

1997 **Jan Ulrich**

1998 **Marco Pantani**

1999 **Lance Armstrong**

2000 **Lance Armstrong**

2001 **Lance Armstrong**

2002 **Lance Armstrong**

2003 **Lance Armstrong**

2004 **Lance Armstrong**

2005 **Lance Armstrong**

2006 **Floyd Landis**

2007 **Alberto Contador**

2008 Carlos Sastre

2009 **Alberto Contador**

2010 **Alberto Contador**

2011 Cadel Evans

2012 Bradley Wiggins

Zdroje:

<http://www.sportvital.cz/sport/doping-ve-sportu/nejvetsi-dopingove-skandaly/1-tour-de-france/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Lance_Armstrong

<https://www.sport.cz/ostatni/cyklistika/clanek/444957-nejvetsi-podvod-v-historii-cyklistiky-potvrzen-armstrong-se-priznal-k-dopingu.html>